

**Дніпровський педагогічний коледж
комунального закладу вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»**

Інструкція до практичної роботи №

Спеціальність: 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Група: _____ **ММ-16-1/9** _____

Дисципліна: Українська народно-музична творчість

Кількість годин на самостійну роботу _____

Розділ (тема, питання) для самостійної роботи:

Поховальні обряди та пісні

Мета: Ознайомитися з обрядом, музичним матеріалом обряду поховання

Знати:

історію виникнення, специфіку проведення обряду
класифікацію музичного матеріалу, що використовується в обряді
різновиди музики і співу у поховальній обрядовості

Вміти:

Виконувати поховальні пісні та голосіння

Послідовність практичної роботи:

1. Ознайомтесь з запропонованими теоретичними матеріалами
2. Складіть тези
3. Збережіть на диску свого пристрою відеоматеріали, надані у вільному доступі(посилання і пароль доступу надані)
4. Прослухайте приклади поховальних пісень та голосіння
5. З'ясуйте специфіку поховальних пісень та голосіння, у зошитах занотуйте їх спільні та відмінні риси
6. Розучіть та виконайте запропонований музичний матеріал
«Поховальна обрядовість» — № 64-67
«Мамко моя, голубонько моя»
«Тим моя матінко, моя ріднесенька»
«Мамко моя, мамко, де ви мене лишили»
7. Дайте відповіді на питання, виконайте тестове завдання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Іваницький А. Український музичний фольклор. Підручник для ВУЗів. / А. Іваницький. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 320 с
2. Іваницький А.І. Хрестоматія з українського музичного фольклору (з поясненнями та коментарями): [навчальний посібник] / А.І. Іваницький. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 519 с.

3. Сторожук А.І. Українська народна музична творчість: вивчаємо, запам'ятовуємо, зберігаємо: [навчально-методичний посібник] / А.І. Сторожук. – Бар: Видавничо-редакційний відділ БГПК імені Михайла Грушевського, 2012. – 182 с.

Допоміжні

1. М., Лановик З. Українська усна народна творчість: Підручник. — К.: Знання-Прес, 2001. — С. 193—194, 221—242

Електронний ресурс:

Українська усна народна творчість

Назва: Українська усна народна творчість

Автор: Лановик Мар'яна + Лановик Зоряна

Жанр: проза, наука

Опис: Підручник. Видання: 2006 г.

Зміст: e-reading.club

<https://www.e-reading-lib.com/book.php?book=1006554>

Питання для перевірки знань

1. Яка ритуально-міфологічна основа похоронного обряду? Які уявлення про смерть і потойбічний світ відбилися в ньому?
2. Дайте визначення жанру голосіння.
3. Які мотиви голосінь виділили М. Грушевський, Ф. Колесса?
4. Поясніть термін «святочні голосіння».
5. Який зміст і призначення рекрутських голосінь?
6. З якою метою виконували весільні голосіння?
7. Назвіть мотиви соціально-побутових голосінь.
8. Схарактеризуйте емігрантські, тюремні, каторжанські голосіння.
9. Які традиційні формули і символи зустрічаються в голосіннях?
10. Схарактеризуйте ритміку голосінь.
11. Які обряди супроводжували будівництво дому?
12. Розкажіть про обряд новосілля.
13. Як відбилися родинні обряди в художній літературі?
14. Назвіть українських фольклористів, які досліджували родинну обрядовість.

Тест для перевірки знань

1. Як називається язичницький жертвний обід, що справлявся під час похорону?

А) вечеря, Б) тризна, В) колачі, Г) русалії.

2. Яка форма виконання голосіння?

А) речитатив, Б) спів, В) розповідання, Г) ігрова.

3. Які образи-порівняння використовуються в голосіннях?

А) з цвітом калини, Б) зі зламаним деревом, відірваним від гілки яблуком, В) з птахами, звірями, Г) з сонцем, місяцем, зорею.

6. Які вчені запропонували класифікації мотивів голосінь?

- А) І. Франко, В. Гнатюк, Б) М. Костомаров, М. Максимович,
- В) М. Грушевський, Ф. Колесса, Г) О. Потебня, Й. Лозинський.

7. Коли виконувалися святочні голосіння?

- А) на Різдво, Б) на Купала, В) на Великдень,
- Г) у поминальні свята.

8. Який із жанрових різновидів голосінь більше притаманний російському та білоруському фольклору, а в українському фольклорі практично не розвинувся?

- А) рекрутські голосіння, Б) святочні голосіння, В) емігрантські голосіння, Г) весільні голосіння.

9. На які цикли поділяються соціально-побутові голосіння?

- А) з приводу важкої хвороби чи каліцтва і голосіння через стихійне лихо,
- Б) емігрантські і рекрутські, В) плач матері за сином і дівчини за нареченим,
- Г) тюремні і каторжанські голосіння.